

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему

Особливості організації екскурсійної діяльності для осіб з інвалідністю:
управлінський аспект

Виконав: здобувач 4 курсу, групи ТР-21

спеціальності 242 «Туризм»

шифр і назва

Гагаріна М.Вю

прізвище, ініціали

Керівник: Бойко Л.Г., доцент

прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання

Дніпро

2025

АНОТАЦІЯ

Гагаріна М.В.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Об'єкт дослідження: екскурсійна діяльність у системі індустрії туризму України.

Предмет дослідження: управлінські аспекти організації екскурсійної діяльності з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.

Мета роботи: комплексно дослідити особливості управління екскурсійною діяльністю для осіб з інвалідністю, проаналізувати існуючі бар'єри та розробити практичні рекомендації щодо її удосконалення в умовах формування інклюзивного туристичного середовища.

Одержані висновки та їх новизна: встановлено, що екскурсійна діяльність в Україні потребує системного підходу до впровадження інклюзивності. Уточнено поняття інклюзивного екскурсійного продукту, проаналізовано нормативно-правову базу, оцінено стан доступності в окремих містах України. Запропоновано управлінські рішення щодо адаптації маршрутів, підвищення кваліфікації персоналу та впровадження інновацій у сфері інклюзивного туризму.

Практична значущість: результати можуть бути використані туристичними підприємствами, громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування для розробки доступних екскурсійних маршрутів та програм.

Дипломна робота: 106 с., 3 рис., 18 табл., 1 діаграма, 23 джерел.

Ключові слова: інклюзивний туризм, екскурсійна діяльність, особи з інвалідністю, управління, доступність, маршрут, туристичний продукт, безбар'єрне середовище.

ABSTRACT

Haharina M.V.

FEATURES OF ORGANIZING TOUR ACTIVITIES FOR PERSONS WITH DISABILITIES: A MANAGEMENT ASPECT

Object of research: tour activities within the tourism industry of Ukraine.

Subject of research: management aspects of organizing tour services tailored to the needs of persons with disabilities.

Aim of the study: to comprehensively investigate the peculiarities of managing inclusive tour activities for people with disabilities, analyze existing barriers, and develop practical recommendations for improving accessibility and efficiency of such services within the context of inclusive tourism.

Main findings and novelty: the study identified a lack of systemic approaches to inclusivity in Ukrainian tour operations. The concept of an inclusive tour product was clarified, legal frameworks were analyzed, and the state of accessibility in selected Ukrainian cities was assessed. Management solutions were proposed to improve tour route adaptation, staff training, and the implementation of innovative tools in inclusive tourism.

Practical significance: the research results can be applied by tourism enterprises, public organizations, and local authorities to develop inclusive tour programs and accessible tourist routes.

Thesis: 106 pages, 3 figures, 18 tables, 1 diagrams, 23 references.

Keywords: inclusive tourism, tour activity, persons with disabilities, management, accessibility, route, tourism product, barrier-free environment.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	9
1.1. Теорія про екскурсійну діяльність. Поняття, сутність та значення екскурсійної діяльності для осіб з інвалідністю	9
1.2. Нормативно-правове забезпечення організації екскурсій для осіб з інвалідністю	23
	2
1.3. Основні підходи до адаптації туристичних маршрутів та екскурсійних послуг для осіб з інвалідністю	25
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	33
2.1. Характеристика ринку екскурсійних послуг для осіб з інвалідністю	33
2.2. Аналіз проблем та бар'єрів у доступності екскурсійних послуг	49
2.3. Оцінка рівня забезпечення умов інклюзивності в екскурсійній діяльності	52
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІНСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	59
3.1. Розробка адаптованих екскурсійних маршрутів для осіб з різними типами інвалідності	59
3.2. Стратегічні напрями покращення управління екскурсійною діяльністю з урахуванням інклюзивного підходу	65
3.3. Практичні заходи для підвищення доступності та якості екскурсійних послуг	67
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	